

Av. Dr. Ahmet Karayazgan

SORUMLULUK SİGORTALARI HUKUKU - I
YÖNETİCİ & YETKİLİ SORUMLULUK SİGORTASI

onikilevha

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1
§1. YÖNETİCİ VE YETKİLİ SORUMLULUK	5
1. Yönetici ve Yetkili Kavramı	5
2. Yönetici ve Yetkilinin Sorumluluğuna Yol Açabilecek Alanlar.....	14
2.1.Halka Açık Şirketlerde Sermaye Piyasası Mevzuatı.....	15
2.2.İş Mevzuatı	15
2.3.Birleşme ve Devralmalar	16
2.4.Siber Riskler	17
2.5.Vergi ve Kamu Borçlarından Sorumluluk	17
3. Yönetici ve Yetkili Sorumluluğun Dayanağı Hukuki Sebepler.....	18
3.1.TTK, Şirket Ana Sözleşmesi, Tüzük ve Yönetmelikleri	18
3.2.Özel Kanunlar	25
3.3.Başlıca Sorumluluk Sebepleri	26
4. Sorumluluk Davası Açıabilecek Taraflar.....	27
5. Sorumluluk Davası Şartları.....	28
5.1.Şirketin Zarar Görmesi ve Alacaklarının Zararının Tespiti	29
5.2.Yöneticinin Kusurlu Davranışı (İhmalî veya Hatalı Eylemi)....	30
5.3.Ortakların Dava Yetkisi ve İlgisi	30
5.4.Ortaklar için Genel Kurul Kararı	31
5.5.Alacaklılar için Alacaklarının Ödenmemesi.....	32
5.6.Zararın Şirketin Menfaatleriyle Bağlılı Olması.....	32
5.7.Alacaklarının Zararının Şirketin Kötü Yönetimi Sonucu Gerçekleşmesi	33
6. Yetkili Yargı	33
6.1.Şirketin Merkezi ve İlgili Mahkeme.....	33

6.2. Şirketin İşlemleri ile İlgili Yargılama.....	34
6.3. İflas veya İflas Erteleme Durumu.....	34
7. Sorumluluk Davasında Zamanaşımı	34
8. Sorumluluğun Ortadan Kalkması.....	35
§2. SİGORTA HUKUKU	39
1. Sigorta Mevzuatı.....	39
2. Sigorta İlişkisi ve Tarafları	42
3. Sigorta Sözleşmesindeki Temel Süreçler.....	44
§3. SORUMLULUK SİGORTALARINA GİRİŞ	46
1. Türk Mevzuatında Sorumluluk Sigortaları Düzenlemesi	46
2. Sorumluluk Sigortasını Düzenleyebilecek Şirketler.....	47
3. Sorumluluk Sigortası Nedir?.....	48
4. Zorunlu Sorumluluk Sigortaları.....	51
5. Sorumluluk Sigorta Sözleşmelerinde Uygulanacak Hükümler	53
6. Sorumluluk Sigortalarına Dair Önemli Kavramlar	55
6.1. Teminatın Çalışmasını Tetikleyen Şart (Olay Esaslı – Talep Esaslı)	55
6.2. Sorumluluk Sigortalarında Genel Şartlar	57
6.3. Savunma Giderleri	57
6.4. Zarar Görenin Doğrudan Talep Hakkı	60
6.5. Sigortalı ve Sigortacının Sorumluluğu Kavramları.....	62
6.6. Sorumluluk Zamanaşımı ile Sorumluluk Sigortalarına Dayalı Sorumluluk Zamanaşımı Ayırımı	64
§4. YÖNETİCİ VE YETKİLİ SORUMLULUK SİGORTASI	66
1. Dünyadaki Gelişimi	66
2. Ülkemizdeki Gelişimi.....	66
3. Mevzuat Karşısında Yönetici Sorumluluk Sigortası.....	68
4. Yönetici Sorumluluk Sigortasının Mahiyeti.....	68
5. Yönetici Sorumluluk Sigortası Teminatları ve Kapsamı.....	69
§5. YÖNETİCİ SORUMLULUK SİGORTASINA DAİR BELGELER.	77
1. Beyan Formu.....	78

2.	Bilgilendirme Metni	80
2.1.	Genel Olarak	80
2.2.	Örnek Bilgilendirme Metni Üzerinden İnceleme	84
3.	Teklif	93
4.	Uygulanacak Genel Şartlar	95
4.1.	Genel Olarak	95
4.2.	Mesleki Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarının, Yönetici ve Yetkili Sorumluluk Sigortasına Uygulanması	96
5.	Police	97
6.	Police Özel Şartları	100
§6. YÖNETİCİ SORUMLULUK SİGORTASI ÇALIŞMA		
	ESASLARI	103
1.	Sigorta Süresi ve Tetikleyici Olay	103
2.	Tanımlar	105
2.1.	Genel Olarak	105
2.2.	Öne Çıkan Tanımlar	107
2.2.1.	Talep	107
2.2.2.	Muafiyet (Deductible) ve Savunma Giderleri	109
a.	Muafiyet (Deductible)	111
b.	Savunma Giderleri	111
2.2.3.	Sorumluluk Limiti	113
2.2.4.	Kayıp (Zarar)	114
2.2.5.	Yönetici ve Yetkilinin Hatalı Eylemleri	116
3.	Sigortanın Konu ve Kapsamı	118
3.1.	Genel Olarak	118
3.2.	Kapsama Dair Genişletme ve Sınırlamalar	122
3.2.1.	Genişletme	122
a.	Genel Olarak	122
b.	Keşif Dönemi (Discovery Period) Genişletmesi ..	124
c.	Genişletilmiş bildirim klozu (extended reporting periods)	126

d. Vergi Genişletmesi Klozu.....	128
e. Kamu Alacakları Klozu.....	132
f. İdari ve Hukuki Para Cezası.....	137
3.2.2. Sınırlamalar.....	139
a. İstisnalar.....	139
b. Sigorta Limiti ve Hasar Fazlası Sigorta.....	149
c. Muafiyet (Deductible) ve Saklama Payı (Retention)	150
3.2.3. Yaptırım Klozu	151
4. Yönetici Sorumluluk Sigortasında; Sigortalı ve Talep Sahibi	
3. Kişi Kavramı.....	153
4.1.Sigortalı	153
4.2.Üçüncü kişi kavramı	157
5. Hasar Yönetimi	159
5.1.Genel Olarak	159
5.2.Sigorta Mevzuatından Kaynaklı Hasar Başvurusu Dair Sınırlama	161
5.2.1. Tazminat Alacağının Takip Şekilleri.....	162
5.2.2. Tazminat Alacağının Devredilememesi	163
5.3.Hasar Süreçleri.....	163
5.3.1. Genel Olarak	163
5.3.2. Olay ve Talep Bildirimi.....	165
5.3.3. Olayın Birden Fazla Sigorta Dönemine Denk Gelmesi.....	169
5.3.4. Rizikonun Gerçekleşmesi ve Zararın Doğum Anı.....	172
a. Rizikonun Gerçekleşmesi (Risk Event / Risk Trigger)	172
b. Zararın Doğum Anı (Loss Event / Loss Occurrence).....	175
5.3.5. Hasarın İncelenmesi ve Değerlendirilmesi	177
5.3.6. Sigortacının Yardımı ve Sigortacı ile İş birliği.....	177

5.3.7.	Hasar Sürecinde Sigorta Eksperinin Yeri.....	179
5.3.8.	Sigortacının Kararı	180
5.3.9.	Ödenecek Tazminat Tutarının Hesabı ve Paylaşımı..	180
5.3.10.	Avans ve Tazminatın Ödenmesi	185
a.	Avans Ödemesi.....	185
b.	Tazminat Ödemesinin Muaccel Olması ve Ödeme	186
5.3.11.	Hasar Fazlası Sigortaların (Excess of Loss Insurance) Olduğu Durumda Hasar Süreç Yönetimi	188
5.4.	Yönetici Sorumluluk Sigortası Hasar Senaryoları.....	189
5.4.1.	Sahte Finansal Raporlama	189
5.4.2.	İstihdamdan Kaynaklı Talepler.....	190
5.4.3.	Halka Açılmış Sorunlarından Kaynaklı Talepler	190
5.4.4.	Düzenleyici İşlemler	191
5.4.5.	Ortaklar Tarafından Yapılan Talepler	191
5.4.6.	Fikri Mülkiyetten Kaynaklı Talepler.....	193
5.4.7.	İflas ve Ödeme Güçlüğü.....	194
5.4.8.	Güvene Dayalı Sorumluluğun İhlali	194
5.4.9.	Yanlış Bilgilendirme	195
5.4.10.	Yanlış Beyan.....	195
5.4.11.	Kredi Usulsüzlüğü	195
5.4.12.	Şirket Sırlarının Çalınması.....	195
5.4.13.	Birleşme ve Satın Alma.....	196
6.	Sigortalının Yükümlülükleri.....	197
6.1.	Önemli Hususların Açıklanması	197
6.2.	Talep veya Potansiyel Talebe Konu Olayların Bildirilmesi....	199
6.3.	Değişiklikler Hakkında Bilgilendirme	199
6.4.	Sigorta Priminin Ödenmesi	201
6.5.	Talebe Karşı Savunma	203
6.6.	İş Birliği	206
6.7.	Poliçe Şartlarına Uygun Davranma	207

7.	Sözleşmenin Sona Ermesi	207
7.1.	Genel Olarak	207
7.2.	Sözleşmenin Süresi	210
7.3.	Fesih Hükümü.....	211
7.4.	“Run Off” Hükümü	213
8.	Halefiyet.....	215
9.	Diğer Hükümler	218
9.1.	Diğer Sigortalar.....	218
9.2.	Başvurunun Bölünebilirliği	222
9.3.	Yetkili Yargı ve Hukuk	222
9.4.	Bildirimler.....	224
9.5.	Ticari Sır ve Verilerin Korunması	227
§7. YÖNETİCİ SORUMLULUK SİGORTASININ BENZER ÜRÜNLER İLE KIYASLANMASI		232
1.	Yönetici Sorumluluk Sigortası ile Diğer Sorumluluk Sigortaları.	232
1.1.	Kapsam Yönünden.....	232
1.2.	Taraflar Yönünden.....	233
1.3.	Talepler Yönünden.....	233
1.4.	Police Yapısı ve Teminat Dışında Kalan Haller Yönünden	233
1.5.	Hukuki Sorumluluğun Tabi Olduğu Mevzuat Yönünden	233
2.	Yönetici Sorumluluk Sigortası, 3. Şahıs Sorumluluk Sigortası (3ŞMM).....	234
3.	Yönetici Sorumluluk Sigortası ile Mesleki Sorumluluk Sigortası	235
4.	Yönetici Sorumluluk Sigortası ile Hata ve İhmal Sigortası (Error & Omission – E&O)	238
5.	Yönetici Sorumluluk Sigortası ile Finansal Suçlar / Emniyeti Suistimal Sigortası.....	239
6.	Yönetici Sorumluluk Sigortası ile Hukuksal Koruma Sigortası ...	241
6.1.	Kapsam Yönünden.....	242
6.2.	Taraflar Yönünden.....	243
6.3.	Talepler Yönünden.....	243

§8. YÖNETİCİ SORUMLULUK REASÜRANS SÖZLEŞMELERİNE DAİR ÖNE ÇIKAN HUKUKİ KONULAR.....	245
1. Genel Olarak	245
2. Sigorta ve Reasürans Hükümlerinin Yorumlanması	248
3. Sigorta ve Reasürans Sözleşmelerinden Kaynaklı Uyuşmazlıkların Çözümü.....	248
4. Reasürans Sözleşmelerine Özgü Düzenlemelerin Sigorta Sözleşmesine Etkisi.....	250
5. Doğrudan Başvuru Klozu (Cut-Through Clause)	250
6. Sulhü Takip Etme (Follow the Settlement) ve Kader Birliği (Follow the Fortunes) Klozları	253
7. Hasarda İş birliği (Claims Co-Operation) ve Hasar Kontrol (Claims Control) Klozları	259
EK1- Türk Hukuku / Zorunlu Sigortalara Dair Güncel Liste.....	261
EK2- Mesleki Sorumluluk Sigortası Genel Şartları.....	270
EK3- Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirme - Genelge No. 2022/14....	278
EK4- Örnek Bilgilendirme Broşürü	283
EK5- Beyan (Başvuru) Metni Örnekleri.....	284
EK6- Teklif Metni Örnekleri	290
6.1 Kısa Format Örnek – Sigortalı adayı veya sigortacısı tarafından verilen	290
6.2 Kısa Format Örnek – Sigortalı adayı veya aracı tarafından verilen..	292
6.3 Sigortacı tarafından verilen detaylı teklif formu örneği	294
EK 7- Hasar Talep Bildirimi – Örnek Format	299
EK8- Kontrol Listesi.....	302
KAYNAKÇA.....	305